

Java ile Programlamaya Giriş Eğitimi

4.HAFTA

Bu Haftanın Konuları

- **String ve StringBuilder sınıfları**
- **Metotlar**
- **Metot yükleme (overloading)**
- **Soyutlama (abstraction) kavramı**
- **Kendi sınıflarımızı yazma**
- **Constructors (kurucular)**
- **static kelimesi**
- **Kapsülleme (encapsulation) kavramı**
- **Erişim kontrolü (public, private, protected)**
- **ArrayList sınıfı ve temel metotları**

String Sınıfı

- **String nesneleri oluşturulduktan sonra değiştirilemez (*immutable*)**
- **String'lerin birbirine eklenmesi:** concatenation
 - ✓ + operatörü
 - ✓ Düşük performansa sebep olur
 - ✓ StringBuilder sınıfı kullanılmalı
- **String'lerin eşitlik kontrolü**
 - ✓ equals() metodu
- **String'in boyutunun (karakter sayısı) öğrenilmesi**
 - ✓ length() metodu
- **Büyük veya küçük harfe çevrilmesi**
 - ✓ toUpperCase(), toLowerCase()
- format() metodu

String Sınıfı

- **String'in parçalara bölünmesi ve tekrar birleştirilmesi**
 - ✓ `strip()` metodu
 - ✓ `String.join()` metodu (statik metot)
- **String'in karakter dizisine çevrilmesi**
 - ✓ `toCharArray()` metodu
- **String içindeki karakterlere tek tek ulaşılması**
 - ✓ `charAt(int index)` metodu
- **String'in başlangıcının veya sonunun kontrol edilmesi**
 - ✓ `startsWith(String prefix)`, `endsWith(String suffix)`

String Sınıfı

- **String içinde arama yapılması**
 - ✓ `indexOf()`, `lastIndexOf()` metotları
- **String'in bir parçasının alınması**
 - ✓ `substring(int begin, int end)`
- **String'in belirli parçasının değiştirilmesi**
 - ✓ `replace(char old, char new)`
- **Diğer metotlar**
 - ✓ `isEmpty()`, `strip()` ...

StringBuilder Sınıfı

- **Immutable değildir**
- **String birleştirme işlemlerini daha performanslı ve etkin bir şekilde yerine getirir.**
 - * **append(), delete(), insert(), reverse gibi metotlar sağlar.**

String Örnek Programlar

- **Örnek:** concat işlemi performans ölçümü
- **Örnek:** reverse() metodunun implemente edilmesi
- **Örnek:** capitalize() metodunun implemente edilmesi
- **Örnek:** sadece harflerin sayılması
- **Örnek:** Kelimelerin sayılması ve aralarına karakter eklenmesi

Metotlar

- **Amaçlar;**

- ✓ Sürekli kullanılan kodu gruplamak

DRY (Do not Repeat Yourself)

- ✓ Kodu modülerize ederek daha anlaşılır kılmak

- **Format;**

```
DönüşTipi metotAdı (Parametreler) {  
    // metot gövdesi  
    return değer;  
}
```


Metotlar

- **Parametre:** Metot tanımında yer alan değerler
- **Argüman:** Metot çağırılırken geçilen gerçek değerler
- **Dönüş tipleri ve return kelimesi:**
 - ✓ Herhangi bir tip veya void olabilir.
 - ✓ void olursa return kullanılmayabilir.
 - ✓ Dönüş tipi ile return tarafından döndürülen tip uyumlu olmalıdır.
- **Örnek:** sayı tek mi yoksa çift mi metodu
- **Örnek:** capitalize metodu
- **Örnek:** harf sayıcı metodu

Metotlar (varargs)

- **Varargs**

- ✓ Metoda geçilecek argüman sayısı bilinmiyorsa değişken sayılı argüman (variable argument) kullanılabilir.
- ✓ Format: argümanTipi ... argümanAdı
- ✓ Varargs parametresi metod bünyesinde bir dizi kullanılabilir. İçeriğine erişilip, iterasyona sokulabilir.
- ✓ Bir metotta varargs kullanılırsa;
 - Sadece bir adet olmalıdır.
 - Son argüman olmalıdır.
- ✓ Main() metodu da varargs formunda yazılabilir.

- **Örnek:** Birden fazla kişiyi selamlayan metot

- **Örnek:** Adedi bilinmeyen notların ortalamasını hesaplama

Metot Yükleme (Overloading)

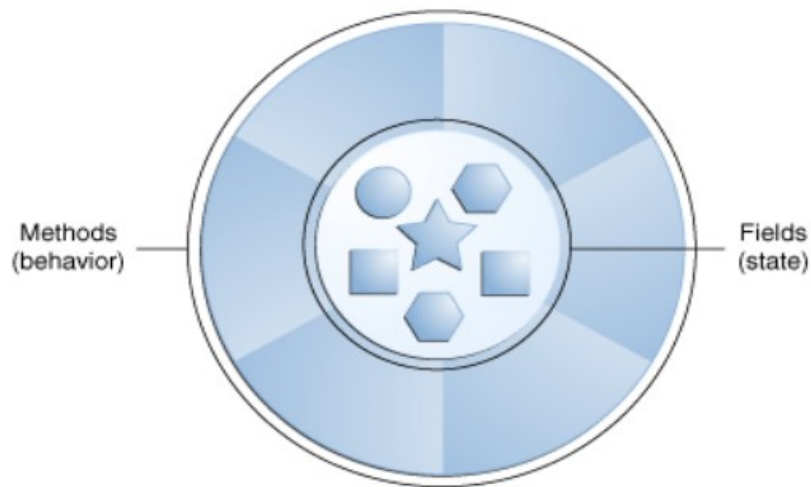
- **Bir metodun imzası aşağıdaki bilgilerden oluşur.**
dönüş değeri + ismi + parametreleri
- **Aynı metod imzası bir program içinde tektir ve tekrar kullanılamaz.**
- **Metot yükleme aynı isimli metodun değişik parametrelere sahip versiyonlarıdır.**
- **Metot ismi mutlaka aynı kalmalı, parametre mutlaka değişmelidir. Dönüş tipi değişebilir de değişmeyebilir de.**
- **Java'da opsiyonel metod parametreleri olduğu için bunu simüle etmekte kullanılabilir.**
- **Örnek:** Farklı tiplerdeki argümanları toplayan metod
- **Örnek:** Kelimeleri ayırıp aralarına verilen karakteri ekleyen metod

Soyutlama (Abstraction)

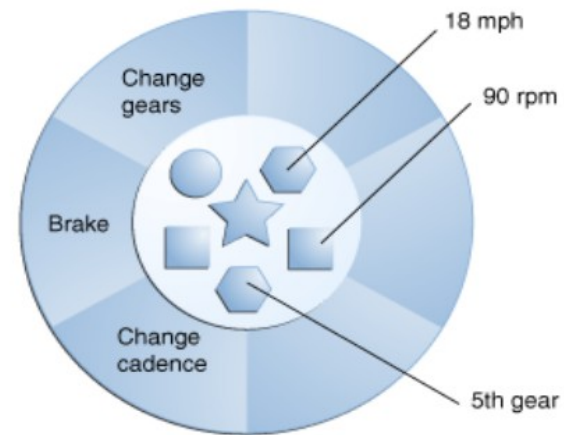
- En basit haliyle karmaşıklığın bir alt seviyeye indirgenmesi olarak terif edilebilir.
- Kullandığımız yazılımlarda bir çok soyutlama seviyesi bulunur. Her soyutlama seviyesi bizi alttaki karmaşıklıktan bir adım daha uzaklaştırır.
- Böylece elimizdeki probleme daha kolay odaklanabiliriz.
- Programı modülerize edip metotlara bölmek, prosedürel programlamanın bir soyutlama şeklidir.
- Nesne merkezli programlamada ise soyutlama nesneler ile sağlanır.

Nesne ve Sınıf

- Nesne nedir?

A software object.

A bicycle modeled as a software object.

Nesne ve Sınıf

- **Sınıf nedir?**

- Nesneleri oluşturmak için bir şablondur.
- Sınıflar statik yapıları nesneler dinamik yapılar olarak düşünülmelidir.
- Çünkü nesnenin bir durumu (state) olur ve bu durum her nesne için farklılık gösterir.
- Nesnenin durumu program içerisinde manipüle edilir, değiştirilir.
- **Örnek:** Araba sınıfı ve araba nesnelerini düşünelim.

Sınıf ve Nesne Oluşturma

- **Sınıf formatı:**

```
class Sınıfismi {  
    sınıfDeğişkenleri;  
    constructor() { }  
    sınıfMetotları() {}  
}
```

- **Yeni nesne oluşturma**

- new Sınıfismi();

- **Örnek:** Araba sınıfını yazalım ve nesnelerini oluşturalım

Sınıf Oluşturma (this kelimesi)

- **this kelimesi içinde bulunan sınıfın, mevcut örneğine işaret eder.**
- **Sınıf yazılırken nesneler henüz oluşmadığı için, nesnenin bir özelliğine veya metoduna belirtmek için this kelimesi kullanılır.**

Kurucular (constructors)

- **Varsayılan constructor**

- Nesne ancak constructor çalıştıktan sonra heap üzerinde oluşturulur.
- Nesneyi ilklendirmek istediğimiz tüm işlemleri constructor içerisinde yaparız.
- Biz herhangi bir constructor yazmasak bile java her sınıfa boş bir constructor ekler.
- Eğer biz bir constructor yazarsak boş constructor iptal olur. Yani bu durumda boş constructor kullanmak istiyorsak açıkça yazmamız gerekir.

- **Constructor overloading**

- Constructor'lar da metotlar gibi overload edilebilir.

Statik Üyeler (static members)

- **Static kelimesi**

- ✓ Static kelimesi ile başlayan değişken ve metotlar sınıfa aittir, nesneye değil.
- ✓ Static üyelere ulaşmak için yeni nesne oluşturmaya gerek yoktur. Doğrudan sınıf ismi üzerinden çağırılabilirler.
 - `Sınıfİsmi.metotİsmi` gibi
- ✓ Java'da global değişken yoktur, static değişkenleri global gibi düşünebiliriz.
- ✓ Static kelimesi sadece sınıf içerisinde kullanılabilir. Metot içinde lokal değişkenlerle birlikte kullanılamaz.

- **Örnek:** Sayaç sınıfı

Kapsülleme (encapsulation)

- **Tanım:**

- Nesneye ait değişkenler (veriler) ile bu değişkenler üzerinde işlem yapan metotların aynı yapı içerisinde bulunması anlamına gelir.
- Aynı zamanda veriye erişimin kontrol altına alınmasını da kapsar.
- Böylece veri nesne içerisinde saklanmış olur ve sadece ihtiyaç duyanlara açılır.

- **Örnek:** Kitap sınıfı

Erişim Kontrolü

- **Kapsüllemeyi sağlamak için:**
 - ✓ Değişkenleri private olarak tanımlamak
 - ✓ Değişkenlere erişimi public metotlarlar sağlamak gerekir.
- **Public**
 - ✓ Herkese erişebilir
- **Private**
 - ✓ Sadece sınıf içerisinde erişilebilir
- **Default**
 - ✓ Mevcut paket içerisindeki sınıflar erişebilir.
- **Protected**

ArrayList Sınıfı

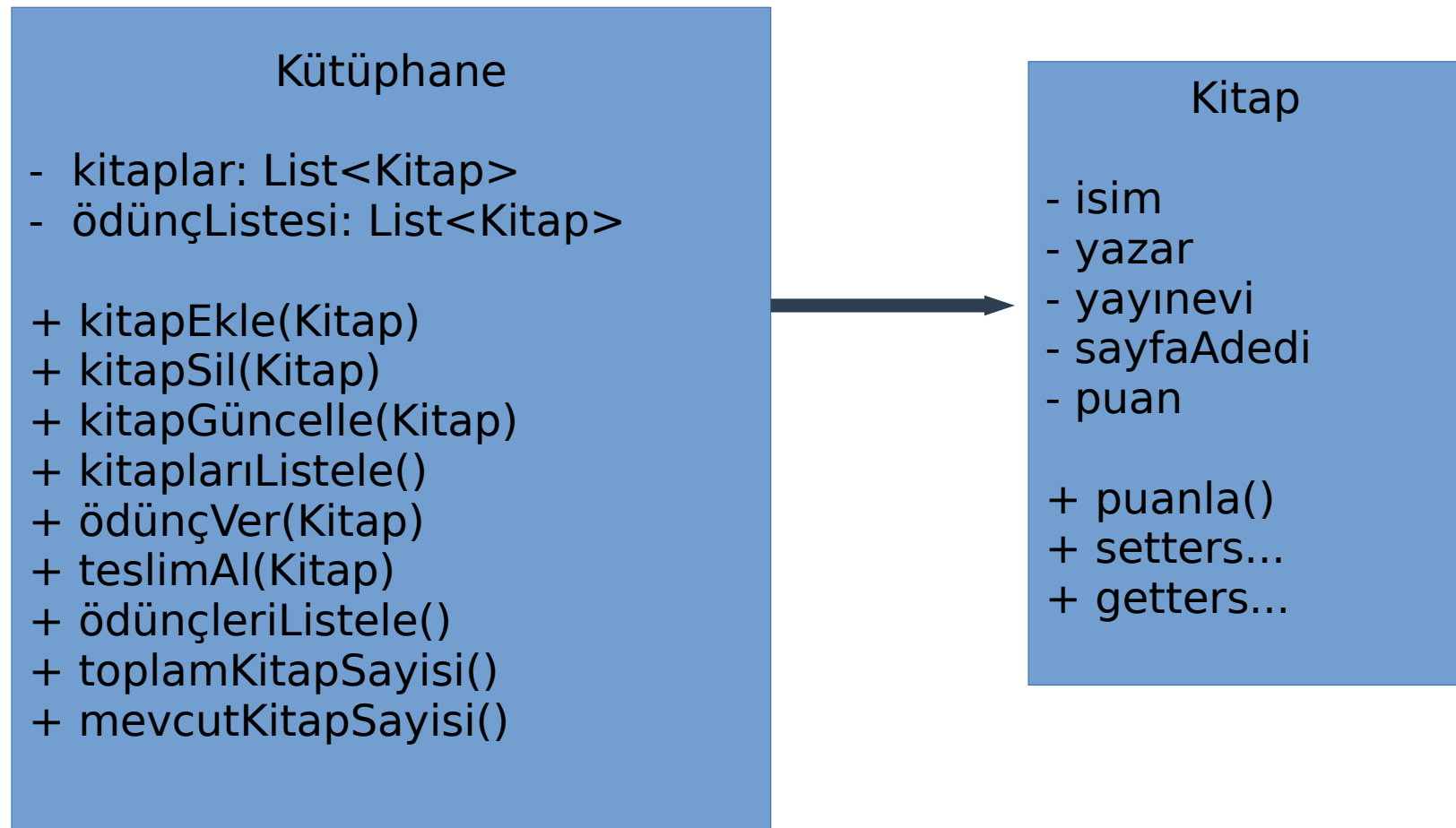
- * **Sabit uzunlukta olmayan dinamik diziler oluşturmak için kullanılır.**

- * **Tanımlanması:**

```
ArrayList<Tip> list = new ArrayList<>();
```

Örnek: Kütüphane Sınıfı

● Class diyagramı

Ödevler

- **Ödev-1:** Not Ortalaması Hesaplama sınıfı yazın
 - İçerisinde notları bir dizi veya liste olarak tutabilir
 - Not ekle, not çıkari ortalama hesaplama gibi metotları olabilir.
 - En yüksek not, en düşük not, standart sapma vb hesaplamalar da yapılabilir
- **Ödev-2:** VKİ Hesaplama sınıfı yazın
 - Boy ve kilo değişkenleri olsun
 - VKİ hesapla, VKİ yazdır, fazlaKiloBul, eksikKiloBul gibi metotları olabilir
- **Ödev-3:** Sıcaklığı Celcius-Fahrenheit olarak birbirine çeviren bir sınıf yazın
 - Celcius ve fahrenheit değişkenleri olsun
 - Her iki sıcaklık sisteminin girişi için 2 farklı constructor'ı olsun.
 - FahrenheitCevir ve celciusCevir metotları olsun.
- **Ödev-4:** Tweet sınıfı yazın.
 - Tweet metni, like sayısı, retweet sayısı, yanıtlar değişkenleri olsun
 - Yanıtlar başka Tweet nesnelerini tutan bir liste olabilir
 - Tweet metni 140 karakterden fazlaysa uyarсын.